

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

10 листопада 2016 року

м. Тернопіль

№ 51 - рк/к

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України розглянувши подання від 10 листопада 2016 року № 168 «Про надання рекомендацій встановила наступне.

Першим відділом досліджень і розслідувань Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України в ході дослідження на предмет дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринку комплексних послуг з надання в оренду місць (площ) для торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами на ринках) встановлено наступне.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Шумськ – Інвест» (надалі – Товариство), місцезнаходження: вул. Ринкова площа, 34, м. Шумськ, Шумського району Тернопільської області, ідентифікаційний код 34043073, діє відповідно до Статуту, затвердженого рішенням зборів засновників (учасників) товариства з обмеженою відповідальністю «Шумськ - Інвест», протокол № 3 від 07.04.2008, зареєстрованого державним реєстратором 29.05.2008 за № 16501050003000368.

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Товариство є суб'єктом господарювання.

Предметом діяльності товариства є організація і надання ринкових послуг населенню, організаціям, підприємствам, що здійснюють торгівлю на ринку.

На ринку Товариства одночасно здійснюється торгівля продовольчими та непродовольчими товарами у стаціонарних приміщеннях та на території, як з торгових місць на прилавках, так і в контейнерах, кіосках, палатках, тощо. Крім надання місць для торгівлі, Товариство надає продавцям продовольчих та непродовольчих товарів додаткові послуги. Комплексні послуги включають в себе, як надання в оренду або користування місць для торгівлі продовольчими і непродовольчими товарами, так і послуги з обслуговування цих торговельних місць, такі як прибирання території, вивезення сміття, електропостачання, водопостачання і водовідведення, та ін.

В ході дослідження ринку комплексних послуг з надання місць для торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами на ринках змішаної спеціалізації, територіальним відділенням встановлено, що зазначені послуги у місті Шумську Тернопільської області надаються двома суб'єктами господарювання:

- Товариством з обмеженою відповідальністю «Шумськ – Інвест» (м. Шумськ, загальна площа 8500 кв. м., фактично зайнята під торгівлю усереднена площа – 859,15 кв.м., кількість торгових місць - 326);

- Фізичною особою підприємцем Кушніруком М.В. (м. Шумськ, загальна площа 5158 кв. м., фактично зайнята під торгівлю усереднена площа – 120 кв.м, кількість торгових місць – 20)

Назва суб'єкта господарювання	Місцезнаходження суб'єкта господарювання	Площа зайнята під торгівлю, кв. .м	% на ринку
Товариство з об-	вул. Ринкова площа, 34,	859,15	87,74

<i>меженою відпові- дальністю</i> <i>«Шумськ-Інвест»</i>	м. Шумськ		
ФОП Кушнірук М.В.	вул. Українська, 1 м. Шумськ	120	12,26

Враховуючи зазначене, становище Товариства у період 2014 року та по даний час має ознаки монопольного (домінуючого) на ринку надання комплексних послуг з надання місць для торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами на ринку в межах м. Шумськ Тернопільської області, з часткою, що перевищує 35 %.

Відносини у сфері діяльності суб'єктів господарювання, які мають правовий статус ринків здійснюються відповідно до:

- постанови Кабінету Міністрів України від 05.03.2009р. №278 “Про заходи щодо стабілізації цін за надання послуг та оренду торгових приміщень (площ) у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів в умовах фінансово-економічної кризи” (надалі – Постанова);
- Правил торгівлі на ринках, затверджених наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України, Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 26 лютого 2002 р. N 57/188/84/105, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 22 березня 2002 р. N 288/6576 (надалі - Правила);
- розпорядження голови Тернопільської обласної державної адміністрації від 01.07.2009 р. № 475 (із змінами і доповненнями, внесеними розпорядженням голови Тернопільської обласної державної адміністрації від 21 квітня 2010 року № 223) “Про встановлення нормативу рентабельності за надання в оренду торгових площ і устаткування у торговельних об'єктах на ринках Тернопільської області ” (надалі - Розпорядження).

Пунктом 2 Правил визначено, що ринок - це суб'єкт господарювання, створений на відведеній за рішенням місцевого органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування земельній ділянці і зареєстрований в установленому порядку, функціональними обов'язками якого є надання послуг та створення для продавців і покупців належних умов у процесі купівлі-продажу товарів.

Згідно з пунктом 13 Правил, місце для торгівлі (торговельне місце) – це площа, відведена для розміщення необхідного для торгівлі інвентарю (вагів, лотків тощо) та здійснення продажу продукції з прилавків (столів), транспортних засобів, причепів, візків (у тому числі ручних), у контейнерах, кіосках, палатках тощо.

Відповідно до пунктів 16, 18, 20 Правил в залежності від строку користування, торгове місце може надаватися як на підставі договору оренди торгового місця, так і без укладання відповідних договорів за умови оплати послуг ринку.

Листом від 28.05.2016 № 15 (надалі – Лист) Товариство надало розрахунки вартості 1 торгового місця в день при наданні комплексних послуг за 2014, 2015, 2016 роки.

Прейскурант вартості послуг на 2016 рік наведений нижче у таблиці:

№ з/п	Характеристика торгового місця	Кількість торгових місць	Вартість добової плати за 1 торгове місце, грн.
1	павільйони	28	3,60
2	палатки	242	28,00
3	магазини	30	3,60
4	Місця для торгівлі з транспорту	26	4,50
5	Всього	326	-

Товариство при розрахунку вартості 1 торгового місця в день загальні місячні витрати поділило на кількість робочих днів в місяці та на кількість торгових місць. Слід зазначити, що площа торговельних місць, у відповідності до їх характеристик різна.

Згідно наказу Міністерства економіки України, Держкомітету України з питань регуляторної політики та підприємництва від 30.06.2009р. № 638/109 “Про затвердження Порядку розрахунку цін на послуги та оренду торгових приміщень (площ) та їх обслуговування на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів” (далі – Наказ), який був чинний

на час формування тарифів, розмір орендної плати за торгові приміщення (площі) на ринках розраховується у такій послідовності:

- визначається розмір річної орендної плати;
- на основі розміру річної орендної плати встановлюється розмір орендної плати за місяць;
- розмір добової орендної плати встановлюється на основі розміру місячної орендної плати.

Розмір орендної плати за торгові приміщення (площі) формується виходячи із їх площі та собівартості надання в оренду 1 кв.м торгового приміщення (площі), що розраховується шляхом ділення витрат на загальну площу торговельних місць, згідно з планом території ринку.

Механізм формування плати вартості 1 торгового місця в день при наданні комплексних послуг, яким користується Товариство не передбачений нормативно-правовими актами, які регулюють діяльність суб'єктів господарювання, що мають правовий статус ринків. Встановлення Товариством економічно необгрунтованої вартості надання комплексних послуг, може призвести до понесення споживачами додаткових не потрібних їм витрат та в свою чергу ущемлення їх інтересів.

Довільне встановлення Товариством економічно необгрунтованої вартості надання комплексних послуг обумовлене тим, що воно не зазнає конкуренції на даному ринку, тобто може диктувати свої умови.

Дії Товариства щодо встановлення вартості комплексних послуг із надання місць для торгівлі продовольчими і непродовольчими товарами на ринках без належного економічного обгрунтування, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, в частині встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", статтями 7,14 Закону України "Про Антимонопольний Комітет України" та пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України **рекомендує** :

Товариству з обмеженою відповідальністю «Шумськ-Інвест» (місцезнаходження: вул. Ринкова площа, 34, м. Шумськ, Шумського району Тернопільської області, ідентифікаційний код 34043073) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом: здійснення розрахунку вартості 1 торгового місця при наданні комплексних послуг виходячи із його площі та собівартості надання в оренду 1 кв.м торгового приміщення.

Рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду. Про результати їх розгляду повідомити територіальне відділення до 01.12.2016, надавши копії підтверджуючих документів.

За умови виконання положень рекомендацій провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції розпочато не буде.

Голова
адміністративної колегії

Р.В. Лещишин *голова територіального відділення*

Члени Колегії:

Н.С.Біловус *начальник другого відділу досліджень та розслідувань*